

KOIGI KOOLI
ÕPPEKAVA

SISUKORD

1. ÜLDSÄTTED
2. ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID NING- PÕHIMÕTTED
  - 2.1. Põhihariduse alusväärtused
  - 2.2. Põhikooli sihiseade
  - 2.3. Pädevused
  - 2.4. Õppimise käsitus
  - 2.5. Õppekeskkond
3. ÕPPE JA KASVATUSE KORRALDUS JA AJAKASUTUS
  - 3.1. Õppe ja kasvatuse korraldus
  - 3.2. Õppe ja kasvatuse ajakasutus
4. TUNNIJAOTUSPLAAN ÕPPEAINETI NING ERINEVATE ÕPPEKEELTE KASUTAMINE ÕPPEAINETI
  - 4.1. Kohustuslikud õppeained
  - 4.2. Tunnijaotusplaan õppeaineti
5. LÕIMINGU PÕHIMÕTTED
  - 5.1 Lõimingu põhimõtted
5. ÕPPEKESKKONNA MITMEKESISTAMISEKS KAVANDATUD TEGEVUSED
  - 5.1. Ülekooliliste tegevuste kavandamise põhimõtted
  - 5.2. Koolidevahelised tegevuste kavandamise põhimõtted
6. HINDAMISE KORRALDUS
  - 6.1. Hindamise alused
  - 6.2. Hindamise eesmärk
  - 6.3. Kujundav hindamine ja selle korraldus
  - 6.4. Sõnalised hinnangud ja numbriline hindamine
  - 6.5. Teadmiste ja oskuste hindamine
  - 6.6. Kokkuvõtvad hinded
  - 6.7. Õpilase järgmisse klassi üleviimine
  - 6.8. Käitumise hindamine
  - 6.9. Hoolsuse hindamine
  - 6.10. Tervislikel põhjustel vabastatud hindamine kehalise kasvatuse tunnis

KOIGI KOOLI ÕPPEKAVA

6.11. Hinde ja hinnangu vaidlustamine

6.12. Järelvastamise ja järeltööde sooritamise kord

6.13. Hindamisest teavitamine

6.14. Põhikooli lõpetamine

7 ÕPILASTE JA LASTEVANEMATE TEAVITAMINE JA NÕUSTAMISE KORRALDUS

7.1. Õpilase ja vanema teavitamine ning nõustamine

8 HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE ÕPPEKORRALDUSE PÕHIMÕTTED

8.1. HEV-õpilaste õppekorralduste põhimõtted

8.2. HEV õpilastega töötavad tugispetsialistid

8.3. Õppekorralduslikud meetmed HEV õpilaste toetamiseks

8.4. Tugiteenused

8.5. Andekate õpilaste toetamine

8.6. Õpilase ja lapsevanema teavitamine ja nõustamine

8.7. Tegevused HEV-õpilastega

8.8. Hariduslike erivajadustega õpilaste toetamine

8.9. Kokkuvõtvad hinded

8.10. Õpiabisüsteemi etapid õpiraskustega õpilaste abistamisel ja juhendamisel

8.11. Tegevuste hierarhia käitumisraskustega õpilase korral

9. KARJÄÄRITEENUSTE KORRALDUS

10. LIIKLUSKASVATUS

11. KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

1. ÜLDSÄTTED

Koigi Kooli õppekava on Koigi Kooli põhikooli osa õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument.

Õppekava koostamisel on lähtutud Põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest, Põhikooli riiklikust õppekavast, kooli arengukavast, pidades silmas piirkonna vajadusi, kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning olemasolevaid ressursse.

- Kooli õppekava koostamise ja arendamise korraldamise eest vastutab kooli direktor.
- Kooli õppekava esitatakse enne kinnitamist arvamuse avaldamiseks hoolekogule, õppenõukogule ja õpilasesindusele.
- Õppekava terviktekst asub köidetuna kooli õpetajate toas ja kooli koduleheküljel.
- Õppekavas on üldosa ja lisa ainekavadega.

Õppekava üldosas esitatakse:

- õppe – ja kasvatuseesmärgid ning – põhimõtted;
- üldpädevused;
- õppimise käsitlus;
- õppekeskkond;
- õppe ja kasvatuse korralduse alused, tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti;
- läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted, lõimingu põhimõtted, seejuures III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted;
- ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted;
- hindamise korraldus;
- õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
- õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted;
- karjääriteenuste korraldus;
- loovtööde koostamise, juhendamise ja hindamise korraldamine;
- liikluskasvatuse korraldus;
- õpetaja töökava koostamise põhimõtted;
- kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

KOIGI KOOLI ÕPPEKAVA

Aineõpetajad koostavad kooli õppeainete ainekavad, mida täiendatakse igal õppeaastal.

KOIGI KOOLI ÕPPEKAVA

Õppekava lisas (leitav kooli koduleheküljel ja koolis paberkandjal) esitatakse ainekavade üldosa, milles on:

- ainealased eesmärgid;
- õppetegevus;
- aine õpitulemused ja õppesisu ning nendevahelised seosed;
- aine õppesisu seos õppekava läbivate teemadega;
- ainealased, ainetevahelised, klassidevahelised, ülekoolilised projektid;
- kasutatud kirjandus ja õppevahendid.

Õppekava lisas (leitav kooli koduleheküljel ja koolis paberkandjal) esitatakse õppeainete ainekavad klassiti, milles on:

- õppesisu;
- õpitulemused.

Kooliastmed:

- I kooliaste – 1.–3.klass;
- II kooliaste – 4.–6.klass;
- III kooliaste – 7.–9.klass.

2. ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID NING – PÕHIMÕTTED

2.1. Põhihariduse alusväärtused

Õppes ja kasvatuses toetatakse õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi.

Kooli põhiväärtused on:

Väärikus - endast ja teistest lugupidamine, eeskujuks olemine.

Töökus, õppimine ja loomingulisus - huvi maailma vastu. Järjepidev õppimine on eelkõige töökus. Need on vahendid eesmärkide saavutamiseks. Töökus ja õppimine väärivad tunnustamist.

Koostöösuhted - märkamine, sõbralikkus, tolerantsus ja abivalmidus. Koostöös anname võimaluse ettepanekuid teha, tegutseda ja õppida vigadest. Oleme oma koolile lojaalsed.

Turvalisus - kinnipidamine kokkulepitud reeglitest; koolis on toetav õpi- ja töökeskkond.

Traditsioonid - mõisakooli eripära väärtustamine; kooli ja kodukoha ajaloo talletamine; järjepidevalt kestnud ürituste ja tavade jätkamine.

Isamaalisus - oma kodumaa, rahva, keele, kodanikkonna ja riigi väärtustamine.

Keskkonnahoid - loodust ja ümbrust säästev käitumine; vastutustundlik suhtumine elukeskkonda, laste kaudu ka vanemate harimine; mõisa ja selle ümbruse austamine.

Kõik koolis tegutsevad isikud lähtuvad oma tegevuses üldinimlikest ja ühiskondlikest alusväärtustest milleks on ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu, vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus.

2.2. Kooli sihiseade

Põhikooli riiklik õppekava 2. peatükk Üldosa 2. jagu Õppe- ja kasvatusesmärgid

§ 3. Põhikooli sihiseade

2.3. Pätevused

Põhikooli riiklik õppekava 1. peatükk Üldsätted §4. Pätevused

2.4. Õppimise käsitlus

Põhikooli riiklik õppekava 2. peatükk Üldosa 1. jagu 3. jagu Õppimise käsitlus ja õppekeskkond

§ 5. Õppimise käsitlus

2.5. Õppekeskkond

Põhikooli riiklik õppekava 2. peatükk Üldosa 3. jagu Õppimise käsitlus ja õppekeskkond §

6. Õppekeskkond

3. ÕPPE JA KASVATUSE KORRALDUS JA AJAKASUTUS

3.1. Õppe ja kasvatuse korraldus

3.1.1. Kool lähtub põhimõtetest, et:

- kvaliteetne põhiharidus on kättesaadav kõigile isikutele, sõltumata nende sotsiaalsest või majanduslikust taustast või hariduslikest erivajadustest;
- õpilaste liikumisel ühelt kooliastmelt või haridustasemelt teisele ei ole takistusi;
- kool lähtub oma tegevuse korraldamisel piirkonna eripärast, õpilaste vajadustest ja huvidest, vanemate ettepanekutest.

3.1.2. Koolis toimub statsionaarne tavaõpe, kus kõiki õppekavas loetletud õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel vastavalt tunnijaotusplaani või lõimingu alusel koostatud tunniplaanile. Koolis võimaldatakse kaasavat haridust ning lihtsustatud õppekaval õppivate õpilaste õpetamist ainetundides koos abiõpetajaga.

3.1.3. Kooli päevakava kajastab õppetegevuste ja õppekavaväliste tegevuste (pikapäevarühm, konsultatsioonid, aine- ja huviringid) järjestust ja ajalist kestust.

3.1.4. Kooli õppe ja kasvatuse korraldus on reglementeeritud kooli kodukorras ja põhimääruses.

3.2. Õppe ja kasvatuse ajakasutus

3.2.1. Õppeaasta algab 1.septembril kui pole määratud teisiti.

3.2.2. Õppeperioodi pikkuseks on 175 päeva.

3.2.3. Õppeaasta on jaotatud trimestriteks.

3.2.4. Õpilase vanema ja direktori või direktori volitatud pedagoogi kokkuleppel arvestab kool õppekava välist õppimist koolis läbitava õppe osana (nt rahvusvahelises või vabariiklikus spordilaagris viibiv õpilane; koduõppel olev õpilane jne) tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi.

3.2.5. Kool arvestab „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ sätestatud nõudeid õppeaasta pikkusele, samuti õpilase suurima nädalakoormuse piiranguid;

3.2.6. Projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks kasutatakse üldjuhul aega, mida võimaldab kooli päevakava.

4. TUNNIJAOTUSPLAAN ÕPPEAINETI NING ERINEVATE ÕPPEKEELTE KASUTAMINE ÕPPEAINETI

4.1. Kohustuslikud õppeained

Koolis rakendatakse traditsioonilist aineõpet

4.1.1. Koigi Kooli õppekava lisas on esitatud järgmised kohustuslike õppeainete ainekavad:

- keel ja kirjandus: eesti keel, kirjandus;
- võõrkeeled: A-võõrkeel (inglise keel), B-võõrkeel (vene keel või prantsuse keel);
- matemaatika: matemaatika;
- loodusained: loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia;
- sotsiaalsained: inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus;
- kunstained: muusika, kunst;
- tehnoloogia: tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus;
- liikumisõpetus: liikumisõpetus.

4.1.2. A-võõrkeelena õpitakse inglise keelt, alates 3. klassist. B-võõrkeelena õpitakse vene keelt või prantsuse keelt alates 6. klassist.

4.1.3. Õpiabi

4.1.3.1. emakeel 1.-9. klassile

4.1.3.2. matemaatika 1.-9. klassile

4.1.3.3. vajadusel teiste õppeainete õpiabi

4.1.4. lihtsustatud õppekava

4.1.5. individuaalne õppekava

4.1.6. Koigi Kooli eripäralt, traditsioonidest lähtuvalt on meile olulised huvi- ja ainealaringid.

4.2. Tunnijaotusplaan õppeaineti

Koigi Kool tagab õpilasele õppe kohustuslikes õppeainetes alljärgnevas tunnijaotusplaanis vastavalt klassidele esitatud nädala õppetundide mahus.

KOIGI KOOLI ÕPPEKAVA

4.2.1. I-III kooliaste

Õppeaine	1.kl	2.kl	3.kl	I aste	4.kl	5.kl	6.kl	II aste	7.kl	8.kl	9.kl	III aste
Eesti keel	6	7	6	19	5	3	3	11	2	2	2	6
Kirjandus						2	2	4	2	2	2	6
Inglise keel			3	3	3+1	3	3	9+1	3	3	3	9
Vene keel							3	3	3	3	3	9
Matemaatika	3+2	3+2	4	10+4	4+1	4+1	5+1	13+3	5	4+1	4+1	13+2
Loodusõpetus	1	1	1	3	2	2+1	3	7+1	2			2
Geograafia									1	2	2	5
Bioloogia									2	1	2	5
Keemia										2	2	4
Füüsika										2	2	4
Ajalugu						1+1	2	3+1	2	2	2	6
Inimeseõpetus		1	1	2		1	1	2	1	1		6
Ühiskonnaõpetus							1	1			2	2
Kunst					1	1	1	3	1	1	1	3
Muusika	2	2	2	6	2	1	1	4	1	1	1	3
Tööõpetus, kunst	3	3	3	9								
Käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus					1+1	2	2	5+1	2	2	1	5
Liikumisõpetus	2	3	3	8	3	3	2	8	2	2	2	6
Valikained												
Informaatika			1			1			1			
karjääriõpetus										1		
rahvatants	1	1	1	1								
Lubatud koormus	20	23	25	68	25	28	30	83	30	32	32	94
Koigi Kool	20	23	25	68	25	28	30	83	30	32	32	94

+ I astmes 8 tundi, II astmes 10 tundi, III astmes 5 tundi (kooli õppekavaga määratud)

4.2.2. I kooliaste

	1	2	3	I ka
eesti keel	6	7	6	19
A-võõrkeel	-	-	3	3
B-võõrkeel	-	-	-	-
matemaatika	3+2	3+2	4	10+4
loodusõpetus	1	1	1	3
inimeseõpetus	-	1	1	2
muusika	2	2	2	6
kunst	3	3	3	9
tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus	I pa-1/2 II pa 2/1	I pa-1/2 II pa 2/1	I pa-1/2 II pa 2/1	
liikumisõpetus	2	3	3	8
informaatika			1	1
rahvatants	1	1	1	3
Suurim lubatud koormus	20	23	25	
Kokku	20	23	25	-

+ I kooliastmes puudub kindel tunniplaan, tunde viiakse läbi lõiminguna

4.2.2.1. I kooliastme tunnijaotusplaanis on järgmised kohustuslike õppeainete lisatunnid nädalas:

aine	1. klass	2. klass	3. klass
	tunde		
matemaatika	2	2	

4.2.3. II kooliaste

	4	5	6	II ka
eesti keel	5	3	3	11
kirjandus	-	2	2	4
A-võõrkeel	3+1	3	3	9+1
B-võõrkeel	-	1	3	4
matemaatika	4+1	4+1	5+1	13+3
loodusõpetus	2	2+1	3	7+1
geograafia	-	-	-	-
bioloogia	-	-	-	-
keemia	-	-	-	-
füüsika	-	-	-	-
ajalugu	-	1+1	2	3+1
inimeseõpetus	-	1	1	2
ühiskonnaõpetus	-	-	1	1
muusika	2	1	1	4
kunst	1	1	1	3
tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus	1+1	2	2	5+1
liikumisõpetus	3	3	2	8
informaatika		1		1
Suurim lubatud koormus	25	28	30	
Kokku	25	28	30	-

+ II kooliastme 4. klassis puudub kindel tunniplaan, tunde viiakse läbi lõiminguna

KOIGI KOOLI ÕPPEKAVA

4.2.3.1. II kooliastme tunnijaotusplaanis on järgmised kohustuslike õppeainete lisatunnid nädalas:

aine	4.klass	5.klass	6.klass
	tunde		
A-võõrkeel	1	-	-
matemaatika	1	1	1
loodusõpetus		1	-
ajalugu	-	1	-
tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus	1	-	-

4.2.4. III kooliaste

	7	8	9	III ka
eesti keel	2	2	2	6
kirjandus	2	2	2	6
A-võõrkeel	3	3	3	9
B-võõrkeel	3	3	3	9
matemaatika	5	4+1	4+1	13+2
loodusõpetus	2	-	-	2
geograafia	2	2	2	
bioloogia	1	1	2	5
keemia	-	2	2	4
füüsika	-	2	2	4
ajalugu	2	2	2	6
inimeseõpetus	1	1	-	2
ühiskonnaõpetus	-	-	2	2
muusika	1	1	1	3
kunst	1	1	1	3
tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus	2	2	1	5
liikumisõpetus	2	2	2	6
informaatika	1			
karjääriõpetus		1		
Suurim lubatud koormus	30	32	32	-
Kokku	30	32	32	-

4.2.4.1. III kooliastme tunnijaotusplaanis on järgmised kohustuslike õppeainete lisatunnid nädalas:

aine	7.klass	8.klass	9.klass
	tunde		

matemaatika	-	1	1
--------------------	---	---	---

5. LÕIMINGU PÕHIMÕTTED

5.1. Lõimingu põhimõtted.

Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandatakse kooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus õpetaja töökava tasemel.

Koigi Koolis lõimingu eesmärgiks on pakkuda õpilastele motiveeritud õppimist, seostada teadmisi õpilasest ja tema huvidest lähtuvalt ning soodustada sellega õpilase aktiivsust.

Õpetuse lõimumine toimub mitmel erineval moel:

- ainetevahelised seosed - erinevate õppeainete õppesisu elementide seosed;
- ajaline kooskõla - kaht iseseisvat õppeainet seostatakse ajaliselt; ühes aines õpitu toetab teises õppeaines õpitavat;
- õppeainete kombineerimine - luuakse seoseid kahe või enama õppeaine vahel ja sees;
- teemakeskne lõiming - erinevate õppeainete ja läbivate teemade lõiming, ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ja viiside abil;
- erinevate ja koolilähedaste objektide kasutamine: kooli aed, mõisahooned, matkarada, mõisa park, õues õppeklass, spordikompleks.

Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimise, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldab kool õpet ja kujundab õppekeskkonda ning õpetajate koostööd.

KOIGI KOOLI ÕPPEKAVA

Lõimingu õnnestumiseks on oluline õpetajate koostöö. Õpetaja on lõimingu viiside valikul vaba ning lõiming kajastub õpetaja töökavas kirjeldatud õppetegevusena.

Lõiming on tegevus, mis eeldab

- õpilaskeskset õppetegevust;
- õpilase aktiivsust ja motiveeritust;
- Pähe õppimise vähendamist;
- leidmist, lahendamist ja lahenduste põhjendamist;
- kriitilist ja läbi mõeldud teadmiste omandamist;
- õppimise seostamist reaalse eluga;
- arutelusid ja suhtlemist;
- tänapäevaseid õpetamismeetodeid;
- uurimusliku õppe ja probleemõppe kasutamist: vaatlus, hüpotees, katse, analüüs
- õppematerjali süstematiseeritust;
- teadmiste omandamist kogemuste põhjal ja seostatuna.

6. HINDAMISE KORRALDUS

6.1. Hindamise alused

6.1.1 Hindamine on õppimise ja õpetamise lahutamatu osa, mille abil toimub süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele.

6.1.2 Õpilase üldise arengu, teadmiste ja oskuste hindamisel lähtutakse põhikooli riikliku õppekava ja selle alusel koostatud Koigi Kooli õppekavaga nõutavatest teadmistest ja oskustest ning Koigi Kooli kodukorra nõuetest.

6.1.3 Koigi Koolis kasutatakse sõnalist (suulist ja kirjalikku) kujundavat hindamist I klassis ja II klassi I trimestril ja numbrilist hindamist alates II klassi II trimestrist.

6.1.4 Hindamisest teavitamine on sätestatud kooli kodukorras ja kooli õppekavas.

6.2. Hindamise eesmärk

6.2.1 Hindamise eesmärk on:

- 1) toetada õpilase arengut – anda tagasisidet õpilase arengu kohta, innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima, suunata õpilase enesehinnangu kujunemist ja suunata õpilast edasise haridustee valikule;
- 2) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- 3) anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning põhikooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

6.3. Kujundav hindamine ja selle korraldus

6.3.1 Kujundav hindamine on sõnaline hindamine, mis keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

6.3.2 Kujundava hindamisena käsitletakse:

- 1) suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õpetajalt ja klassikaaslastelt õppetunnis või muu tegevuse vältel õppeainet puudutavate teadmiste ja oskuste (sh üldpädevuste ja läbivate teemade), käitumise, hoiakute ning väärtushinnangute kohta;
- 2) õpilase enesehinnangut õppetunnis või muu tegevuse vältel õppeainet puudutavate teadmiste ja oskuste (sh üldpädevuste ja läbivate teemade), käitumise, hoiakute ning väärtushinnangute kohta;

3) õpilase arengu ja tema toimetuleku analüüsimist õppekava üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatuseesmärkide ja ainealaste õpitulemuste kohta arenguvestlusel.

6.4. Sõnalised hinnangud ja numbriline hindamine

6.4.1 Õpetaja võib sõnalise/kirjaliku hinnangu andmisel tunnis kasutada lastele mõistetavamaid sõnalisi hinnanguid nagu näiteks: suurepärane, said õigesti aru, täidetud õigesti, vajab veel harjutamist jms

6.4.2 1.-3. klassi toimub kõikide õppeainetes läbi õppeaasta kujundav hindamine. 4.-6. klassi toimub kujundav hindamine muusikas, kunstis, kehalises kasvatuses ning käsitöös ja kodunduses, tehnoloogiaõpetuses. Õpitud teadmiste ja oskuste kokkuvõtvatel hindamistel kasutatakse hinnanguid „õpitulemus omandatud-Õ“, „õpitulemus vajab parandamist- P“ ja „õpitulemus vajab individualiseerimist- I“

1) hinnanguga „õpitulemus omandatud“ hinnatakse õpitulemust, kui see on täiel määral õppekava nõuetele vastav;

2) hinnanguga „õpitulemus vajab parandamist“ hinnatakse õpitulemust, kui see on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid esineb väiksemaid puudusi, eksimusi või vigu;

3) hinnanguga „õpitulemus vajab individualiseerimist“ hinnatakse õpitulemust, kui see on osaliselt õppekava nõuetele vastav, kuid esineb olulisi puudusi ja vigu või kui see ei vasta õppekava nõuetele.

6.4.3. Numbrilist hindamist kasutatakse teadmiste ja oskuste hindamisel trimestri jooksul ja kokkuvõtval hindamisel:

1) hindegaga „5“ („väga hea“) hinnatakse õpitulemust, kui see on täiel määral õppekava nõuetele vastav;

2) hindegaga „4“ („hea“) hinnatakse õpitulemust, kui see on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid esineb väiksemaid eksimusi;

3) hindegaga „3“ („rahuldav“) hinnatakse õpitulemust, kui see on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid esineb puudusi ja vigu;

4) hindegaga „2“ („puudulik“) hinnatakse õpitulemust, kui see on osaliselt õppekava nõuetele vastav, kuid esineb olulisi puudusi ja vigu või kui see ei vasta õppekava nõuetele või kui õpilane jätab tunnis tehtud hindelise töö esitamata/ jätab vastamata või kui on tuvastatud kõrvalise abi kasutamine või maha kirjutamine.;

KOIGI KOOLI ÕPPEKAVA

5) hindegaga „1“ („nõrk“) hinnatakse õpitulemust, mis ei ole õppekava nõuetele vastav.

6.4.4. Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga „5“ hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga „4“ 75–89%, hindegaga „3“ 50–74%, hindegaga „2“ 30–49%, hindegaga „1“ 0–29%.

6.4.5. Riiklikke tasemetöid ja põhikooli lõpueksameid hinnatakse vastavalt tasemetööde ja põhikooli lõpueksamite hindamise juhenditele. Tasemetööde põhjal saavad õpilased ja vanemad tagasiside, mis on omandatud. Lõpueksamid hinnatakse protsentuaalselt.

6.4.6. Õppetöö ja õpitulemuste hindamise korraldus distantsõppel

6.4.6.1. Õppetöö korraldus

5.-9. klassile toimuvad videotunnid igas õppeaines vähemalt 1 kord nädalas.

1.-4. klassile toimuvad videotunnid vastavalt vajadusele, kuid vähemalt 3 korda nädalas.

Videotunnid kajastuvad Stuudiumis päeva õppetundide all ning on järgmiseks koolinädalaks planeeritud ja Stuudiumisse kantud hiljemalt reedese tööpäeva jooksul.

Videotundide läbiviimiseks võib kasutada erinevaid veebikeskkondi (soovitatakse Teams, Zoom ja Youtube).

6.4.6.2. Hindamise korraldus

1.- 2. I trimestri klassi õpilastele rakendatakse trimestri ja õppeaasta lõpetamisel tavapäraselt kujundavat hindamist. 1. Klassi hinnatakse kogu õppeaasta vältel kujundava hindamisega.

2. II trimestrist - 9. klassi õpilasi hinnatakse trimestritel jooksvalt ning lõpetamisel järgnevalt.

Numbriliselt lähtuvalt kooli õppekavast, kui:

- Õpilane on esitanud õpetaja poolt saadetud ülesanded;
- Õpilane on täiendanud ja esitanud õpetaja poolt kommenteeritud ja tagasi saadetud ülesanded;
- esitatud tööd on vormistatud vastavalt nõuetele ja on loetavad;
- õpilane on osalenud videotundides (mitte osalemise põhjus võib olla tehniline ja sellest peab aineõpetajat/klassijuhatajat koheselt teavitama).

A (arvestatud), kui:

- õpilane on osalenud videotunnis ja töö esitanud, kuid see ei ole piisav seoses raskustega teadmiste omandamisel distantsõppe tingimustes.

MA (mittearvestatud), kui:

- õpilane ei ole esitanud õpetaja poolt saadetud ülesandeid tähtaegselt (lisa tähtaeg esitamiseks 10 koolipäeva jooksul);

- õpilase poolt saadetud ülesanded on loetamatud või lohakalt vormistatud;
- õpilane ei osale videotundides;
- õpilane ei osale kontaktõppel konsultatsioonides;
- õpilane ei teavita (ei võta kontakti) õpetajat oma mitte osalemise põhjustest

6.4.6.3. 3.trimestri hindamisel MA jäetakse õpilane täiendavale õppetööle (täiendav õppetöö).

6.4.6.4. 2.-9. klassi õpilastele rakendatakse õppeaasta lõpetamisel võimalusel tavapärasest numbrilist hindamist.

6.5. Teadmiste ja oskuste hindamine

6.5.1. Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Teadmisi ja oskusi võib õpetaja hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes õpilase suuliste vastuste (esituste) ja kirjalike tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust kooli õppekavas esitatud nõuetele. Juhul kui õpilasele on rakendatud individuaalne õppekava, toimub hindamine vastavalt individuaalses õppekavas esitatud nõuetele.

6.5.2. Kaheksanda klassi õpilased sooritavad õppeaasta lõpus üleminekueksami. Üleminekueksami hinne märgitakse tunnistusele ja seda arvestatakse õpilase aastahinde väljapanemisel. Üleminekueksami hindede „puudulik“ või „nõrk“ sooritanud või eksamilt puudunud õpilasele määratakse direktori käskkirjaga järeleksam.

6.5.2.1. Õpilane, kes on saavutanud maakondlikul või vabariiklikul olümpiaadil 1.-3.koha, vabastatakse õpilase avalduse alusel ja õppenõukogu otsusel üleminekueksamist.

6.5.2.2. Kooli õppenõukogu otsustab, kas 8. klassi üleminekueksami eelne päev on õpilastele iseseiva õppimise päev üleminekueksamiks.

6.6. Kokkuvõtvad hinded

6.6.1. Kokkuvõttev hindamine on hinnete koondamine trimestrihinneteks või poolaastahinneteks ning trimestrihinded või poolaastahinded koondatakse aastahinneteks. Kokkuvõttev hinne ei pea olema õppeperioodi jooksul saadud hinnete aritmeetiline keskmine. Koondhinnetena kasutatakse järgmisi hindeid: „5“ („väga hea“), „4“ („hea“), „3“ („rahuldav“), „2“ („puudulik“), „1“ („nõrk“).

6.6.2. Kokkuvõtva trimestrihinde võib erandjuhul (mille otsustab aineõpetaja) välja panna ühe numbrilise hinde alusel.

6.6.3. Kokkuvõttev aastahinne pannakse välja trimestrihinnete alusel.

6.6.4. 1.-8. klassi õpilast võib tunnustada kooli õppenõukogu otsusel ainekiituskirjaga „Väga hea õppimise eest ....“ (õppeaine/te/ loetelu).

6.6.4.1. Ülejäänud õppeainete aastahinded on vähemalt rahuldavad

6.6.4.2. Õpilase käitumine on vähemalt rahuldav.

6.6.5. 1.-9. klassi õpilast võib tunnustada kooli õppenõukogu otsusel kiituskirjaga „Väga hea õppimise eest“, kui kaks oskusainet nende hulgast (muusika; kunst; tööõpetus; käsitöö ja kodundus; tehnoloogiaõpetus; kehaline kasvatus) aastahinne on „4“ („hea“) ja teiste õppeainete aastahinded on „5“ („väga hea“).

6.6.5.1. Õpilase käitumine on vähemalt rahuldav.

6.6.6. 9. klassi õpilast võib tunnustada kooli õppenõukogu otsusel ainekiituskirjaga „Väga hea õppimise eest ....“ (õppeaine/te/ loetelu), kui tema õppeainete aastahinded on olnud 7.-9. klassi lõpetamisel „5“ („väga hea“).

6.6.7. Kui õppeaine trimestrihinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata etteantud perioodiks, loetakse aastahinde väljapanekul antud õppeveerandi vältel omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „1“ („nõrk“).

6.6.8. Õpilasele, kelle trimestrihinne on „puudulik“ või „nõrk“ või on jäetud hinne välja panemata, määratakse direktori käskkirjaga järgmiseks trimestriks kas individuaalne õppekava, logopeediline abi, või soovitatakse õpiabi, et aidata omandada nõutavaid teadmisi ja oskusi.

6.6.9. Kui õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse õppeaine aastahinne pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

6.6.10. Üheksanda klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

6.6.11. Õppeaasta jooksul kooli tööle asunud õpetajal on õigus õpilaste hindamisel lähtuda vaid enda nägemusest õpilase arengutes.

6.6.12. Kokkuvõtva hindamisega seotud erijuhtumid arutatakse läbi õppenõukogus, mis teeb rakendatavate meetmete osas ettepaneku direktorile. Rakendatavad meetmed kinnitab direktor käskkirjaga.

6.7. Õpilase järgmise klassi üleviimine

6.7.1 Aastahinde alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmise klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama.

6.7.2 Õpilase järgmise klassi üleviimise või täiendavale õppetööle jätmise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu.

KOIGI KOOLI ÕPPEKAVA

6.7.3 Õpilane jäetakse kooli õppenõukogu otsusega täiendavale õppetööle nendes õppeainetes, kus ta ei ole õppeperioodi jooksul omandanud õppekavas nõutud teadmisi ja oskusi ja tema aastahindeks tuleks välja panna „2“ („puudulik“) või „1“ („nõrk“) või anda samaväärne sõnaline hinnang.

6.7.4 Individuaalse õppekava rakendamise korral on õpilase järgmise klassi üleviimise tähtsajad ja erisused sätestatud individuaalses õppekavas. Õppenõukogu otsustab üleviimise, arvestades neid tähtaegu ja erisusi.

6.7.5. Täiendav õppetöö toimub pärast õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö kestuseks on kuni 15 õppepäeva. Iga õppepäeva pikkuseks on vastavalt kooliastmele ettenähtud õppetundi arv päevas.

6.7.5.1. Täiendavat õppetööd viiakse läbi juunis ja augustis

6.7.6. Täiendav õppetöö toimub täiendava õppetöö kava alusel, mille koostab aineõpetaja ning annab selle enne täiendava õppetöö algust õpilasele ja lapsevanemale või hooldajale tutvumiseks ning allkirjastamiseks.

6.7.7. Täiendaval õppetööl täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid. Õpetaja kontrollib ja hindab õppetöö tulemusi.

6.7.8. Täiendava õppetöö lõpus pannakse õpilasele täiendava õppetöö hinne.

6.7.9. Pärast täiendava õppetöö lõppu pannakse välja aastahinne, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

6.7.10. Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmise klassi üle hiljemalt 30ndaks augustiks.

6.7.11. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamis õppeaines aastahinne „2“ („puudulik“) või „1“ („nõrk“), täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Otsuse tegemiseks esitab klassijuhataja õppenõukogule põhjendused kirjalikus vormis (taasesitatav vorm), kus on ära toodud varasemalt rakendatud tugimeetmed ja nende tulemuslikkus. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

6.7.12. Õppenõukogu kaasab klassikursuse kordama jätmise otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

6.8. Käitumise hindamine

KOIGI KOOLI ÕPPEKAVA

6.8.1. Käitumise hindamise aluseks on Koigi Kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis ja väljaspool kooli.

6.8.2. Hindega „eeskujulik“ hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt.

6.8.3. Hindega „hea“ hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ja täidab kooli kodukorra nõudeid.

6.8.4. Hindega „rahuldav“ hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ja täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi, mistõttu ta vajab pedagoogide tähelepanu ning suunamist.

6.8.5. Hindega „mitterahuldav“ hinnatakse õpilast, kes eirab teadlikult või korduvalt kooli kodukorra nõudeid ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, ei allu õpetajate ega koolitöötajate märkustele. Õpilase käitumise võib hinnata „mitterahuldavaks“ ka korduva põhjusega puudumise korral või üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise eest.

6.8.5.1. Hindega „mitterahuldav“ hinnatud õpilase vanemat või seaduslikku esindajat teavitatakse kirjalikult ning tuuakse välja ka põhjused.

6.9. Hoolsuse hindamine

6.9.1. Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase järjekindlus õppeülesannete täitmisel, kohusetundlikkus, töökus.

6.9.2. Hindega „eeskujulik“ hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel püüdlik, hoolas ja iseseisev, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni.

6.9.3. Hindega „hea“ hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse kohusetundlikult, on iseseisev ja hoolikas ning õpib võimetekohaselt.

6.9.4. Hinde „rahuldav“ saab õpilane, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid, kuid ei ole piisavalt järjekindel ega õpi kõiki aineid oma tegelike võimete ja arengutaseme kohaselt.

6.9.5. Hindega „mitterahuldav“ hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppeülesannetesse lohakalt ja vastutustundetult, ei täida tundides õpetajate nõudmisi, jätab sageli täitmata oma kodused õppeülesanded.

6.10. Tervislikel põhjustel vabastatud õpilaste hindamine kehalise kasvatuse tunnis

6.10.1. Kui õpilase tervislik seisund ei võimalda osaleda täie aktiivsusega füüsilises tegevuses või ta on sellest täielikult vabastatud, hinnatakse õpilast vastavalt õpetaja poolt antud ülesannetele või individuaalses õppekavas ettenähtud erisustele.

6.11. Hinde ja hinnangu vaidlustamine

6.11.1. Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde teadasaamist.

6.11.2. Hinde vaidlustamiseks esitab õpilane või tema seaduslik esindaja kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendusega.

6.11.3. Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest õpilast või tema seaduslikku esindajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast alates.

6.12. Järele vastamise ja järeltööde sooritamise kord

6.12.1. Mitterahuldavalt sooritatud tööd saab parandada uuesti 10 õppepäeva jooksul.

6.12.2. Võimalus esitada tegemata kodune ülesanne, millest õpetajat on enne tundi teavitatud, antakse õpilasele järgmise (va samal päeval) sama aine tunni toimumiseni.

6.12.3. Järele vastamise õigust ei ole juhul, kui õpilane on tunnis ja ei esita õpetajale ilma mõjuva põhjuseta kirjalikku tööd või keeldub mõjuva põhjuseta suuliselt vastamast.

6.12.4. Järele vastamise õiguse üle otsustab aineõpetaja juhul, kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või maha kirjutamine.

6.12.6. Kui õpilane on puudunud koolist pikaajaliselt mõjuva põhjusega ja seetõttu on jäänud trimestrihinne välja panemata, on õpilasel õigus üldjuhul alates kooli tuleku ajast (uue trimestri) kahe õppenädala jooksul eelmise veerandi hindelised ülesanded järele vastata ja saada kokkuvõttev trimestrihinne.

6.12.7. Õpilasel on õigus enne järele vastamist saada aineõpetajalt konsultatsiooni. Järele vastamine toimub 1 kord nädalas vastava graafiku alusel või kokkuleppel aineõpetajaga.

6.12.8. Järele vastamisi/järeltöid ei saa sooritada trimestri viimasel nädalal.

6.12.9. Aineõpetajal on õigus töötada välja õppeainest lähtuvad hindamise korra erisused, mis ei ole vastuolus kooli hindamise korraga. Aineõpetaja poolt väljatöötatud järele vastamise või järeltöö sooritamise korra erisusi tutvustab aineõpetaja õpilastele iga õppeaasta alguses.

6.13. Hindamisest teavitamine

6.13.1 Õpilased ja lapsevanemad saavad õpilase hinnete kohta teavet Stuudiumi kaudu ja õpetajatelt. Lastevanematele, kes ei ole õppetrimestri esimesel poolel külastanud Stuudiumi, saadetakse vajadusel Stuudiumi väljatrükitud hinneteleht koju klassijuhataja poolt.

KOIGI KOOLI ÕPPEKAVA

6.13.2 Hindamise (teadmiste, oskuste, käitumise, hoolsuse hindamise) üldist korda tutvustab õpilastele ja lastevanematele klassijuhataja iga õppeaasta alguses. Iga aine konkreetsemat korda tutvustab õpilastele aineõpetaja iga õppeaasta alguses.

6.13.3 Õppe trimestri algul teeb õpetaja õpilastele teatavaks peamised teemad, vajalikud õppevahendid, õppeaines nõutavad ja hindamisele kuuluvad teadmised ja oskused (kontrolltööd/arvestustööd ja teised olulised õpiülesanded), mille täitmine on õpilastele kohustuslik.

6.13.4 Õppepäevas võib läbi viia 1 kontrolltöö/arvestustöö.

6.13.5 Kontrolltööde /arvestustööde ajad on õpilasele nähtavad Stuudiumis. Kontrolltööde/arvestustööde aeg kavandatakse kooskõlastatult õpilastega.

6.13.7 Õppe trimestri kokkuvõtavad hinded tehakse lapsevanemale teatavaks Stuudiumi kaudu.

6.14. Põhikooli lõpetamine

6.14.1 Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.

6.14.2 Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:

- 1) kellel on üks puudulik või nõrk eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
- 2) kellel on kahes õppeaines kummaski üks puudulik või nõrk eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

6.14.3 Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel käesolevas määruses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud käesolevas määruses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

7. ÕPILASTE JA LASTEVANEMATE TEAVITAMISE JA NÕUSTAMISE KORRALDUS

7.1. Õpilase ja vanema teavitamine ning nõustamine

8.1.1. Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks selgitatakse koolis välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning korraldatakse diferentseeritud õpet. Koolis tagatakse õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendav pedagoogiline juhendamine väljaspool õppetunde.

8.1.2. Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises või soovitab vajadusel pöörduda nõustamiseks Järvamaa Rajaleidja keskusesse.

8.1.3. Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.

8.1.4. Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks õppeveerandi või poolaasta algul.

8. HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE ÕPPEKORRALDUSE PÕHIMÕTTED

8.1. HEV õpilaste õppekorralduse põhimõtted

- 1) erivajaduste varajane märkamine (sh väga andekate õpilaste);
- 2) õpilase erivajaduste märkamisel vastavate tugiteenuste rakendamine;
- 3) õpilase erivajadustest lähtuvalt soodsa arengukeskkonna loomine;
- 4) õpilase ja tema perekonna kaasamine õppe- ja arendustegevusse (võrgustikutöö);
- 5) tugispetsialistide kaasamine õppe- ja arendustegevusse (võrgustikutöö).

Õpiabisüsteemi juhib ja koordineerib HEV õpilaste õppe koordineerija (HEVKO).

8.2. HEV õpilastega töötavad tugispetsialistid

8.2.1. HEV koordinaator:

- toetab ja juhendab õpetajaid hariduslike erivajaduste väljaselgitamisel;
- korraldab koostööd tugisüsteemi spetsialistide vahel;
- reguleerib tunnivälisest lisatööd;
- nõustab õpilasi;
- nõustab lapsevanemaid;
- koordineerib ümarlaua tööd;
- teeb koostööd Innove Järvamaa Rajaleidjaga ja kooli tugispetsialistide võrgustikuga.

8.2.2. Valla sotsiaaltöötaja/kooli sotsiaalpedagoog:

- abistab õpilasi isiklike ja sotsiaalsete probleemide lahendamisel;
- jälgib õpilaste koolikohustuse täitmist;
- abistab ja nõustab lapsevanemaid;
- vajadusel esindab HEV õpilasi väljaspool kooli;
- arendab õpilaste sotsiaalseid oskuseid
- osaleb ümarlaual.

8.2.3. Eripedagoog /logopeed/ õpiabi õpetaja:

- selgitab välja õpilase psüühiliste protsesside arengutaseme ning lähtuvalt vajadusest aitab jõukohastada õppematerjale;
- aitab koostada individuaalset õppekava;
- nõustab lapsevanemat erivajadustega õpilase arendamisel ja tema toimetuleku toetamisel;

KOIGI KOOLI ÕPPEKAVA

- teeb koostööd klassiõpetajate, aineõpetajate ja teiste tugispetsialistidega õpiabi vajavate laste suunamiseks õpiabirühmadesse;
- valib sobiva õppemetoodika, õppematerjalid ning arendab õpilase õpioskuste ja enesekontrolli kujundamist;
- osaleb õpilase individuaalse õppekava (IÕK) koostamisel ning rakendamisel;
- osaleb õpilase individuaalsuse kaardi (ÕIK) täitmisel;
- osaleb õpiabi ümarlaulal.

8.2.4. Psühholoog:

- nõustab ja abistab klassijuhatajaid õpilase HEV küsimustes ja õpilase individuaalsuse väljaselgitamisel;
- osaleb ümarlaulal;
- nõustab lapsevanemaid koolikäpsuse ning HEV küsimustes;
- nõustab õpilasi;
- teeb koostööd teiste HEV õpilastega töötavate tugispetsialistidega.

8.2.5. Kooli meditsiinitöötaja/perearsti õde/:

- jälgib õpilase tervislikku seisundit;
- teeb koostööd kooli tugispetsialistidega.

8.3. Õppekorralduslikud meetmed HEV õpilaste toetamiseks

Lähtuvalt HEV õpilaste vajadustest rakendatakse järgmisi meetmeid:

- 1) õppetundides sobivate meetodite valik;
- 2) õppetöö diferentseerimine/individualiseerimine klassi tasandil;
- 3) õpilase tunniväline individuaalne abistamine (järele aitamine, konsultatsioonid klassi- või aineõpetajatelt);
- 4) huvitegevuse võimaldamine;
- 5) pikapäevarühmas osalemine.

8.4. Tugiteenused

- pikapäevarühm;
- konsultatsioonid;
- õpiabirühmad;
- logopeediline õpiabi;
- individuaaltunnid või -õpe – vajadusel;
- IÕK rakendamine;

- abiõpetajad tundides
- LÕK rakendamine;
- koduõppe rakendamine;
- sotsiaalpedagoogi abi;
- valla laste heaoluspetsialist abi;
- psühholoogi abi;
- eripedagoogi/logopeedi, õpiabi õpetaja abi;
- meditsiiniline abi

8.5. Andekate õpilaste toetamine

- vajadusel IÕK rakendamine;
- täiendav õpilaste juhendamine aineõpetajate, haridusprogrammide või vastava valdkonna spetsialistide poolt;
- vajadusel tasemerühmade rakendamine;
- osalemine uurimisalastes tegevustes;
- osalemine aineolümpiaadidel, õpioskuste olümpiaadidel, konkurssidel jms;
- ainealase huvitegevuse korraldamine koolis;
- osalemine õpilastele suunatud erinevates teadusprojektides.

8.6. Õpilase ja lapsevanema teavitamine ja nõustamine

- Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning informeerivad hariduslikest erivajadustest HEV koordineerijat, kes korraldab õpilasele vastava õppe. HEV koordineerija teavitab õpilast ja lapsevanemat tugiteenuse vajadusest. Kool tagab õpilasele täiendava pedagoogilise juhendamise ja lapsevanema nõustamise õpilase arengu toetamises.
- HEV õpilase toetamiseks korraldatakse õpilase ja lapsevanemaga arenguvestlus, kus lepatakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides. Vajadusel osalevad arenguvestlusel ka tugispetsialistid.
- HEV õpilaste juhtumite arutamiseks kutsutakse kokku ümarlaud, kus osalevad õpilane (vajadusel) ja/või lapsevanem ning kooli tugispetsialistid. Ümarlauas lepatakse kokku õpilase edasise õppe- ja arengu eesmärgid.

8.7. Tegevused HEV õpilastega

HEV õpilasi toetatakse kolmel tasandil:

8.7.1. I tasand: Märkamise ja esmane sekkumine:

- 1. klassi astuvate õpilaste vanemad esitavad kooli koolivalmiduse kaardi. Koolivalmiduse kaart võimaldab saada esmast teavet lapse koolieelsest arengust ja on abiks õpilase edasise arengu jälgimisel, õpetuse individualiseerimisel ja diferentseerimisel ning vajadusel kohese tugiteenuse rakendamisel.
- Õpilasele esmase individuaalse arengu toetamise võimalused:
  - 1) diferentseerida /modifitseerida /individualiseerida õppetööd klassis;
  - 2) õpilase abistamine väljaspool õppetunde (konsultatsioonid, järeleaitamised, etteaitamised);
  - 3) koostöö lapsevanemaga (pedagoogiline nõustamine ja juhendamine).

Kui selgub, et õpilase erivajadused (sh andekus) vajavad täpsemat määratlemist, siis rakendatakse hariduslike erivajaduste väljaselgitamise meetmeid. Pedagoogilis-psühholoogiline hindamine kooskõlastatakse eelnevalt lapsevanemaga.

8.7.2. II tasand: Vajaduste väljaselgitamine kooli tugispetsialistide poolt ja eriabi kooli tasandil.

- Hariduslike erivajaduste (sh andekus) väljaselgitamise meetmed:
  - 1) pedagoogilis-psühholoogiline hindamine;
  - 2) õpilase korduv ja täpsem jälgimine erinevates tingimustes;
  - 3) õpilast ja tema kasvukeskkonda puudutava lisateabe koondamine;
  - 4) õpilase meditsiinilised ja logopeedilised uuringud;
  - 5) andekate õpilaste väljaselgitamisel lähtutakse väga headest tulemustest üleriigilistel ainekonkurssidel ning valdkonna ekspertide hinnangutest, erijuhtudel litsentseeritud spetsialistide testitulemustest.
- HEV õpilasele avatakse tema arengu ja toimetuleku jälgimiseks „Õpilase individuaalse arengu jälgimise kaart“ (ÕIK). Kaarti täidavad klassijuhataja, tugispetsialistid koostöös HEV koordinaatori ning aineõpetajatega.
- Õpilasele tehtud pedagoogilis - psühholoogiliste uuringute tulemused, õpetajate ja tugispetsialistide tähelepanekud/soovitused kantakse „Õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardile“.
- HEV koordinaator teavitab koolisiseste uuringute tulemustest lapsevanemat. Lapsevanema nõusolekul rakendatakse õpilasele vajalik tugiteenus.
- Õpirühmad moodustatakse HEV koordinaatori ettepanekul direktori otsusega.

KOIGI KOOLI ÕPPEKAVA

- Tugiteenuse tulemuslikkuse kohta märgivad kõik HEV lapsega tegelenud õpetajad ja spetsialistid vähemalt kaks korda aastas ÕIK-le õpilase toimetuleku kirjelduse ja omapoolsed soovitused.
- Tugiteenuste tulemuslikkust hindab HEV koordinaator koostöös õpetajate ja teiste tugispetsialistidega. HEV koordinaator teeb vajadusel lapsevanemale ja kooli direktorile ettepanekud edasisteks tegevusteks.
- Lähtuvalt eelnevatest tähelepanekutest kavandatakse edasised tegevused järgnevalt:
  - 1) tugiteenuste lõpetamine;
  - 2) tugiteenuste jätkamine samal või tõhustatud viisil;
  - 3) tugiteenuse vahetamine või muu teenuse lisamine;
  - 4) täiendavate uuringute teostamine;
  - 5) eriarsti, erispetsialisti või nõustamismeeskonna soovitamine;
  - 6) täiendav õppetöö (õppenõukogu otsusega);
  - 7) õppeaja pikendamine (põhikooli õpilase puhul) juhul, kui täiendav õppetöö pole andnud tulemusi ja individuaalset õppekava ei ole otstarbekas rakendada (õppenõukogu otsus).

8.7.3. III tasand: Järvamaa Rajaleidja nõustamismeeskonna ja eriabi jätkamine.

Kui koolis rakendatud tugiteenused ei ole andnud soovitud tulemusi, soovitatakse lapsevanemal pöörduda lapsega täiendavatele meditsiinilistele uuringutele.

- Täiendavate uuringute tulemused võivad olla aluseks õpilase nõustamismeeskonna suunamisel; õppemahu vähendamine, õppeainest vabastatud, koduõppe, individuaalse õppe(aine)kava koostamise, tava- või eriklassi määramise või vastava spetsiaalsusega erikooli määramisel.
- Rajaleidja nõustamismeeskonna soovituste alusel jätkatakse eriõpetuse ja tugiteenuste rakendamist. Õpilase arengukeskkonna kujundamisel arvestatakse nõustamismeeskonna ja uuringus osalenud spetsialistide soovitusi. Koostöös koolipidajaga kohaldatakse ruume, vajalikke õppevahendeid, õpitegevuste sisu ja raskusastet. Lähtuvalt hariduslike erivajaduste spetsiifikast kindlustab kool õpilasele võimetekohase õpetuse.

8.8. Hariduslike erivajadustega õpilaste toetamine

Koigi Koolis korraldab andekate õpilaste juhendamist uurimistegevustes, olümpiaadidel ja konkurssidel ning suunab ja toetab nende osalemist koolivälistes haridusprogrammides ja teaduskoolides.

- Lähtuvalt õpilase hariduslikust erivajadusest võib põhikoolis teha õpilasele muudatusi või kohandusi õppeajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotlelates õpitulemustes. Piiratud teovõimega õpilase puhul kaasatakse muudatuste tegemisse lapsevanem. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine, võrreldes riikliku või kooli õppekavaga, tuleb muudatuste rakendamiseks koostada individuaalne õppekava (IÕK).
- Kui HEV õpilasele koostatud IÕK-ga nähakse ette riiklikus õppekavas (RÕK) sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine – kohustuslikust õppeaine õppimisest vabastamine, võib individuaalse õppekava (IÕK) rakendada nõustamiskomisjoni soovitusel.
- Tervislikel põhjustel koduõppel olevale õpilasele koostatakse individuaalne õppekava (IÕK) ning tema õppekoormust võib vähendada kuni kaheksa kursuse võrra iga arvestusliku koduõppel viibitud õppeaasta kohta.

8.9. Kokkuvõtvad hinded

- Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel on käesolevas määruses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga vähendatud või asendatud käesolevas määruses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas (IÕK) määratud õpitulemuste saavutatus.
- Kui õpilasel ei ole oma hariduslikest või tervislikest erivajadustest tingituna võimalik sooritada koolieksamit ettenähtud vormis, sooritab ta eksami kooli direktoriga kooskõlastatud sobivas vormis.

8.10. Õpiabisüsteemi etapid õpiraskustega õpilaste abistamisel ja juhendamisel

8.10.1. Õpiabi osutamine õppetrimistri jooksul – klassi- või aineõpetaja rakendab õpiabi kõigile, kellele on üksikhindena pandud „1“ või „2“ või on antud samaväärne sõnaline hinnang. Kavandatakse tegevused tekkinud olukorra lahendamiseks.

- Klassi- ja aineõpetaja abi ja nõustamine, mida saab pidada efektiivseks, kui selle tulemusena õpilane saavutab nõutavad õpitulemused.
- Hindamise erisuste rakendamine – klassi- või aineõpetaja rakendab diferentseeritud hindamise põhimõtet. Efektiivne on ainult selline diferentseeritud hindamise rakendamine, mille tulemusena õpilane saavutab nõutavad õpitulemused.

- Tagasiside õpilasele ja tema vanemale saadud mitterahuldavate hinnete kohta – õpilast ja tema vanemat teavitatakse mitterahuldavast hindest.

8.10.2. Meetmete rakendamine õppetrimestri lõpus kõigile, kellel on trimestri hinne „puudulik“ või „nõrk“, kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused eelmainitud trimestril

- Individuaalse õppekava rakendamine.
- Logopeedi abi rakendamine.
- Õpiabi rakendamine.
- Mõne muu tugisüsteemi rakendamine:

pikapäevarühm,
konsultatsioon,
suunamine spetsialisti konsultatsioonile väljaspool kooli,
koostöö lapsevanemaga.

8.10.3. Täiendava õppetöö rakendamine (õppeaasta) lõpus – tuleb rakendada kõigile, kellel tuleks aastahinne „puudulik“ või „nõrk“.

- Nõustamismeeskonda suunamine – põhineb õpilase individuaalse kaardi analüüsil ning õpiabi õpetaja, klassijuhataja, aineõpetaja ja juhtkonna koostöös tehtud ettepanekule.

8.11. Tegevuste hierarhia käitumisraskustega õpilase korral

9.11.1. Kui klassis on õpilane, kellel on käitumisprobleemid, mis põhjustavad olulisi raskusi töötamisel koos oma klassikaaslastega samal ajal samas ruumis, siis tuleb rakendada vastavaid meetmeid.

Koolis järgitakse käitumisprobleemidega õpilaste juhendamisel ja mõjutamisel järgnevat tegevuste hierarhiat:

- Distipliiniprobleemide lahendamise võtete kasutamine õppetunnis.
- Vestlused õpilasega (individuaalselt või kaasatud isikutega).
- Õpilase ajutine tunnist kõrvaldamine - tunnirahuklassi viimine
- Vanema informeerimine olukorrast.
- Õpilase mitterahuldava käitumise arutamine õppenõukogus.
- 1.- 6. klassis koduõppe rakendamine (vanema taotlusel ja vanema kulul).

9. KARJÄÄRITEENUSTE KORRALDUS

KOIGI KOOLI ÕPPEKAVA

Koolis osutatakse karjäärinõustamist III kooliastme (8.-9.klass) õpilastele, et kujundada valmisolekut tööturul parema rakendatavuse saavutamiseks ja iseseiseva otsustusvõime arendamiseks. 8. klassis on valikainena karjääriõpetus ning kool tellib 8. ja 9. klassile karjäärinõustamise teenust töötukassalt ning SA Järvamaa.

Kutsesuunitlustöö eesmärgiks on aidata õpilastel omandada teadmisi iseendast, töömaailmast, elukutsetest ja õppimisvõimalustest ning kujundada hoiakuid ja toimetulekuuskusi, mis soodustavad kaasaegsesse töömaailma sisenemist, karjääriotsuste tegemist ja eneseteostust. Karjääriõpetus toimub 1-9. klassis, mis planeeritud lõiminguna õpepainesse.

Karjäärinõustamine toimub 9.klassi õpilastele. Õpilastele korraldatakse koostöös Haridus- ja Noorteameti allüksusega karjääriteste, õpilased osalevad õppeasutuste lahtiste uste päevadel ning infomessidel, erinevate koolide esindajad käivad tutvustamas erinevaid koole ja nende õppimisvõimalusi.

Kool teeb koostööd töötukassaga, eks pakub tuge karjäärivalikul.

Karjäärinõustamist koolis korraldab klassijuhataja koostöös teiste õpetajate, sotsiaalpedagoogiga ja õppealajuhatajaga.

Karjääriteenuse kaudu aidatakse õpilasel saada tuge, kui õpilane vajab abi või nõu:

- suuna või valikainete valikul,
- oma tuleviku ja karjääri planeerimisel,
- kui õpilane kahtleb oma valitud suuna sobivuses,
- oma õpingute ühildamisel töö või õppekavavälise tegevusega,
- õppekavavälise tegevuse või õppimise otsimise kohta,
- eneseanalüüsi koostamisel,
- vestlusteks valmistumisel või gümnaasiumisse astumiseks.

Kooli töötaja on abiks õpilastele, et:

KOIGI KOOLI ÕPPEKAVA

- 1) toetada nende osalemist erinevates noorte projektides ja -programmides ning rahvusvahelises suhtluses;
- 2) olla õpilase usaldus- ja kontaktisikuks suhetes täiskasvanute maailmaga;
- 3) vahendada õpilastele vajalikku informatsiooni vabaajategevuse ja kutsesuunitluse alal;
- 4) toetada õpilasi eluaegse õppe põhimõtte väärtustamisel.

Karjäärinõustamise hulka kuulub ka karjääri- ja tööteemalise kirjanduse soovitamine ning kataloogide tutvustamine õppeasutuste kohta, kus on võimalik jätkata õpinguid pärast põhikooli. Karjääriplaneerimist toetab – www.rajaleidja.ee

10. LIIKLUSKASVATUS

Vastavalt liiklusseaduse §4 lõikele 1 on liikluskasvatuse eesmärk kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kelle on:

- ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda ning hoiduvad käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavalt;
- teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.

Kool vastavalt liiklusseaduse §4 lõikele 2 viib läbi laste liikluskasvatust ja valmistab õpilasi ette ohutuks liiklemiseks. Kooli poolt läbiviidav liikluskasvatus toimub vastavalt ja kooskõlas Vabariigi Valitsuse 20. oktoobri 2011. a määrusega nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“.

Liikluskasvatuse teemade kaudu kujundab kool alljärgnevad üldised teadmised ja oskused ohutuks liiklemiseks kooliastmeti.

I kooliastmel on liikluskasvatuse eesmärgiks:

- ohutuse väärtustamine ning tähelepanu pööramine ohutusele igapäevases õppe- ja kasvatusprotsessis;
- oskus mõista ja väärtustada iseenda ohutust ning ohutut käitumist, ohuolukordade tekkepõhjuste selgitamine, ohu ennetamine, ohutust tagavate turvavahendite kasutamine, abi kutsumine.

I kooliastme lõpuks õpilane:

- väärtustab ohutust ja iseenda turvalisust;
- teab hädaabinumbrit (112), oskab ohust teatada;
- oskab ohutult evakueeruda koolihoonest;
- teab tuletõrje päästevahendite asukohti koolis;
- teab lõhkekehadega kaasnevaid ohte, oskab lõhkekeha leiu korral kutsuda abi;
- oskab käituda pommiähvarduse korral koolis või mõnes muus ühiskondlikus asutuses;
- oskab kirjeldada ohutusi oma kooliteel, põhjendada ning selgitada ohtude vältimist kooliteel;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturikiiver, põlve- ning küünarnukikaitseid, vajadusel ujumisrõngast, päästevesti;
- oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning ohutult teed ületada;
- oskab valida jalgrattaga, rulaga, rulluisudega sõitmiseks ohutut kohta;
- oskab ohutult liikuda/liigelda märjal, libedal, lumisel teel;

KOIGI KOOLI ÕPPEKAVA

- oskab valida tee, sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta; peatuda, kuulata, vaadata ning ohutuses veendununa sõiduteed ületada;
- oskab määrata sõidukite liikumise suunda ning hinnata liikumise kiirust;
- oskab eristada vale/ohtlikku liikluskäitumist õigest/ohutust käitumisest.

II kooliastmel on liikluskasvatuse eesmärgiks:

- õpetada mõistma ja väärtustama ohutust, iseenda turvalisust ning ohutut käitumist; oskus osaleda diskussioonides ohtu ennetavates tegevuste analüüsimisel ja õigete hoiakute kujunemisel;
- ohutusvaldkonna teadmiste, oskuste, vilumuste lõimimine. (Laste õpetamine reaalses liikluskasvatuse keskkonnas, praktilised õppused jne).

II kooliastme lõpuks õpilane:

- väärtustab ohutust ja iseenda turvalisust;
- oskab ohust kiiresti ja korrektselt teatada;
- oskab ohutult evakueeruda koolist;
- teab tuletõrje päästevahendite asukohti koolis ja oskab neid kasutada;
- oskab (vajadusel) kasutada tulekustutustekki;
- teab lõhkekehadega kaasnevaid ohte, oskab lõhkekeha leiu korral kutsuda abi;
- oskab käituda/tegukseda pommiähvarduse korral koolis või mõnes muus ühiskondlikus asutuses;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi-, mopeedijahi kiiver, põlve ning küünarnuki kaitsed;
- oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning sõiduteed ületada;
- oskab hinnata sõidukite liikumissuunda, -kiirust ja kaugust;
- oskab valida tee sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta;
- oskab hinnata sõiduki liikumiskiirust ja määrata vahemaid;
- tunneb/teab/mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile);
- oskab leida informatsiooni ja lisamaterjali ohutusvaldkonna teemakäsitluste kohta;
- oskab kaardistada ohtlikud kohad kooliteel, kirjeldab ohtu ja kuidas ohtu vältida.

III kooliastmel on liikluskasvatuse eesmärgiks:

- õpetada mõistma ja väärtustama ohutust, iseenda turvalisust ning ohutut käitumist; oskus osaleda diskussioonides ohtu ennetavates tegevuste analüüsimisel ja õigete hoiakute kujunemisel;
- ohutust tagavatest seadustest tulenevate käitumisharjumuste kujundamine, (teadmiste rakendamine oskuste, vilumusteni) praktilised ohutusvaldkonna õppused.

III kooliastme lõpuks õpilane:

- väärtustab ohutust, arvestab kaasliiklejatega ning on seaduskuulekas;
- oskab ohust teatada ja hinnata ohuolukorda;
- oskab ohutult evakueeruda koolist ja osutada evakueerumisel abi endast noorematele;
- teab tuletõrje päästevahendite asukohti koolis ja oskab neid kasutada;
- oskab kustutada väikeseid tulekoldeid, (sh lõke, süttinud rasv pannil jne);
- teab lõhkekehadega kaasnevaid ohte, oskab lõhkekeha leiu korral kutsuda abi;
- oskab ohtlike ainetega kokkupuutumisel end kaitsta nende tervist kahjustava toime eest;
- oskab käituda pommiähvarduse korral koolis või mõnes muus ühiskondlikus asutuses;
- oskab vaatluse teel hinnata helkuri peegelduvuse omadusi;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi- ja mootorratturi kiiver, põlve ning küünarnuki kaitsed;
- teab ja tunneb nõudeid jalgratturile ja mopeedijuhile ning oskab vastavalt nõuetele käituda;
- oskab kaardil tähistada ohtlikud kohad kooliteel ja valida ohutuma teekonna sihtpunkti jõudmiseks;
- kirjeldab ohutu teekonna valiku põhimõtteid;
- mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile, mopeedijuhile);
- on teadlik ohutusosalastest kampaaniatest ning annab hinnangu ajas muutuvate hoiakute kujunemise kohta;
- oskab leida informatsiooni ja võrrelda Eesti (liiklus) ohutusosalast olukorda teiste riikidega.

Liikluskasvatuse teemad on tuletatud „Põhikooli riikliku õppekava“ läbivast teemast „Tervis ja ohutus“ ning maanteeameti veebilehel esitatud soovitustest liikluskasvatuse osas ning liikluseadusest ja selle alusel antud määrusest „Laste liikluskasvatuse kord“.

Liikluskasvatuse sisu kooliastmeti:

- põhikooli esimeses astmes (1.–3. klass) on liikluskasvatuse sisuks jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemise, käitumise ja liikluses toimetuleku õpetamine, lähtudes eelkõige lapse koduümbruse liikluskeskkonnast;
- põhikooli teises (4.–6. klass) ja kolmandas astmes (7.–9. klass) on liikluskasvatuse sisuks erinevate liiklusolukordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine.

Liikluskasvatuse teemade käsitlemise ulatus õppeaastas:

- Jalakäija liiklusreeglid;

KOIGI KOOLI ÕPPEKAVA

- Ohutu liikluskäitumine;
- Liikluses kehtivate normide järgimine ja kaasliiklejatega arvestamine;
- Liikluse reeglitest tulenevad õigused, kohustused ja vastutus.

Liikluskasvatuse teemad, mida käsitletakse lõimituna ainetundides määratakse klassi- ja aineõpetajate poolt ja esitatakse õpetaja töökavas.

Liikluskasvatus lähtub järgmistest põhimõtetest:

- 1.- 3. klass õpib liiklusõpetust Maanteeametis välja töötatud materjalide abil;
- 3. klassi õpilased, kes on eksamipäeva seisuga 10-aastased, saavad jalgratturi koolituse (jalgrattaluba peab olema 10. - 15. aastastel);
- soovijatel on võimalus sooritada eksam jalgratturi juhiloa saamiseks.

11. KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

Kooli õppekava kinnitab direktor. Muudatused kooli õppekavas esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule ja õppenõukogule. Muudatused õppekavasse viiakse sisse iga õppeaasta alguseks.